

CASP2021

Koordinuotos gaminių
saugos veiklos

Pavojingi padirbti
gaminiai

Galutinė
ataskaita

Turinys

Turinys	2
Santrumpų sąrašas	2
Santrauka	3
1 dalis	
1. Veiklos apžvalga	4
1.1 Mišrios veiklos pristatymas	4
1.2 Dalyvaujančios RPI	4
1.3 Gaminių sritis ir bandymo kriterijai	5
1.3.1 Gaminių sritis	5
1.3.2 Bandymo kriterijai	5
2. Gaminių atranka ir bandymas	6
2.1 Gaminių atranka	6
2.1.1 Iššūkiei	6
2.1.2 Gaminių pavyzdžių apžvalga	6
2.2 Bandymai	7
3. Bandymų rezultatai	8
3.1 Bandymų rezultatų ir pagrindinių išvadų apžvalga	8
3.1.1 Bendri bandymų rezultatai	8
3.1.2 Bandymų rezultatai pagal kiekvieną punktą	8
3.1.3 Sukimosi bandymai	8
3.2 Bandymų rezultatų išvados	8
4. Rizikos vertinimas ir priemonės	9
4.1 Rizikos vertinimo rezultatai	9
4.2 Taisomosios priemonės, taikomos reikalavimų neatitikusiems pavyzdžiams	9
5. Išvados ir rekomendacijos	10
5.1 Išvados	10
5.2 Rekomendacijos suinteresuotosioms šalims	11
2 dalis	
1. Kas yra CASP?	12
Vaidmenys ir atsakomybė	12
2. konkrečiais gaminiiais susijusios veiklos darbo planas	13
3. konkrečiais gaminiiais susijusios veiklos priemonės ir procesai	14

Santrumpų sąrašas

SANTRUMPA	APRAŠAS
AAP reglamentas	Reglamentas (ES) 2016/425 dėl asmeninių apsaugos priemonių
CASP	Koordinuotos gaminių saugos veiklos
EEE	Europos ekonominė erdvė
EISMEA	Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga
EN	Europos standartas
ES	Europos Sąjunga
EUIPO	Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnyba
INT	Intelektinės nuosavybės teisė (-ės)
IPEP	Intelektinės nuosavybės teisių užtikrinimo portalas
ĮS	Įvadinis susitikimas
OLAF	Europos kovos su sukčiavimu tarnyba
RAPEX gairės	Sprendimas (ES) 2019/417
RPI	Rinkos priežiūros institucija
RVG	Rizikos vertinimo gairės

Santrauka

Veiklos tikslai

Koordinuotų gaminių saugos veiklų (angl. Coordinated Activities on the Safety of Products, toliau – CASP) projektai suteikia visoms Europos Sąjungos (toliau – ES) ir (arba) Europos ekonominės erdvės (toliau – EEE) šalių rinkos priežiūros institucijoms (toliau – RPI) galimybę bendradarbiauti didinant Europos bendrajai rinkai teikiamų gaminių saugą. Šios veiklos tikslas buvo sudaryti palankesnes sąlygas horizontalioms diskusijoms apie problemas, susijusias su įtariamais pavojingais padirbtais gaminiais (nustatymas, konkreti rizika, kanalai, pagrindinės rūšys ir t. t.). Ja taip pat siekta paimti ir ištirti atrinktus patvirtintus padirbtus gaminius, kurie gali kelti saugos problemų. Dėl tikrinamos gaminių kategorijos pasirinkimo buvo susitarta veiklos pradžioje, atsižvelgiant į įvairius dalyvių nuogaštavimus. Vienas iš tikslų buvo paimti padirbtų dviratininkų, riedlentinių ir riedutinių šalmų pavyzdžius, kad būtų galima palyginti bandymų rezultatus su tuo pačiu metu vykdytos veiklos, skirtos autentiškiems dviratininkų, riedlentinių ir riedutinių šalmams („CASP 2021“ 5-oji su konkrečiais gaminiais susijusi veikla), rezultatais.

Gaminių sritis

Padirbti dviratininkų, riedlentinių ir riedutinių šalmų.

Bandymo kriterijai

EN 1078:2012+A1:2021 (dviratininkų, riedlentinių ir riedutinių šalmų atsparumas smūgiams, tvirtumas, efektyvumas, šoninio susidūrimo / sukimosi bandymai).

Rezultatai

- Išbandytų padirbtų dviratininkų, riedlentinių ir riedutinių šalmų skaičius: **5**¹.
- Visi pavyzdžiai (100 proc.) neatitiko bent vieno iš bandymo reikalavimų.
- Nepaisant nedidelės imties, didelis neatitikčių rodiklis neramina, kad padirbti šalmų kelia rimtą pavojų naudotojų sveikatai ir saugai.
- Techninis ekspertas ir RPI padarė išvadą, kad padirbti šalmų kelia realią grėsmę vartotojų saugai pavojingose eismo situacijose.

Pagrindinės rekomendacijos

Vartotojams

Nepirkti padirbtų gaminių, nes jie gali būti prastos kokybės ir kelti pavojų saugai.

Ekonominės veiklos vykdytojams (EVV)

Nesaugūs padirbti gaminiai kelia grėsmę teisėtą veiklą vykdančioms įmonėms. Atsakingas verslas turėtų skirti laiko patikrinti, ar jo tiekiami gaminiai nėra padirbti ir atitinka atitinkamus Europos saugos reikalavimus.

Europos ir nacionalinės institucijos

Reikia investuoti į būdus, kaip geriau nustatyti ir iš Europos rinkos pašalinti pavojingus padirbtus gaminius, taip pat bendradarbiauti su platformomis, atsakingomis už jų platinimą. Būtina sudaryti sąlygas veiksmingai bendradarbiauti su kitomis institucijomis, susijusiomis su intelektinės nuosavybės teisių (toliau – INT) apsauga ir vartotojų saugos užtikrinimu, kad būtų galima vykdyti bendras operacijas ir palaikyti glaudžius ryšius su teisių turėtojais. Galiausiai, būtina rengti ir dalytis informacija bei stiprinti gebėjimus, reikalingus iš įvairių viešų šaltinių gaunamiems duomenims kaupti, analizuoti ir pateikti.

Išvados

RPI ir muitinėms **trūksta išteklių ir žinių**, reikalingų padirbtiems gaminiais nustatyti. Todėl glaudus **bendradarbiavimas su teisių turėtojais** yra labai svarbus nustatant padirbtas prekes.

Nors tyrimai rodo, kad dauguma padirbtų gaminių į ES rinką patenka konteineriais, ši veikla parodė, kad didelėse tarptautinėse interneto platformose užsakyti padirbti šalmų į ES patenka ir atskiromis siuntomis.

Kontrolinis pirkimas² yra labai svarbi padirbtų gaminių atrankos dalis.

Išbandyti padirbti šalmų **kelia rimtą pavojų**, nes šalmų lūžta į gabalus, o dirželiai ir apsaugos sistemos sagtys nutrūksta³.

¹ Dėl iššūkių, su kuriais RPI susidūrė gaminių atrankos procese, tyrimams buvo galima paimti tik keletą pavyzdžių. Šie iššūkiai paaiškinti 2.2.1 dalyje.

² Kontrolinis pirkimas rinkos tyrimuose yra plačiai taikomas metodas, kuris reiškia (anoniminių) išteklių naudojimą įvairioms paslaugoms ir sandoriams vertinti. Vykstant rinkos priežiūrai, kontrolinis pirkimas internetu leidžia priežiūros institucijoms apsimesti vartotojais, nusipirkti prekę iš internete veikiančio veiklos vykdytojo ir ištirti jos atitiktį bei saugą.

³ Nepaisant šių su konkrečiais pavyzdžiais susijusių pastabų, laikoma, kad vykstant veiklą nepavyko surinkti pakankamai pavyzdžių, kad būtų galima pateikti statistiškai svarbių pastabų, ar padirbti šalmų apskritai yra pavojingesni už autentiškus šalmus.

1. Veiklos apžvalga

1.1 Mišrios veiklos pristatymas

Ši mišri veikla yra bandomasis CASP projektas, kuriuo siekiama dviejų pagrindinių tikslų:

- 1) sudaryti palankesnes sąlygas horizontalioms diskusijoms apie problemas, susijusias su įtariamais pavojingais padirbtais gaminiais (nustatymas, konkreti rizika, pardavimo kanalai ir t. t.);
- 2) paimti ir išbandyti atrinktus patvirtintus padirbtus gaminius, kurie gali kelti saugos problemų.

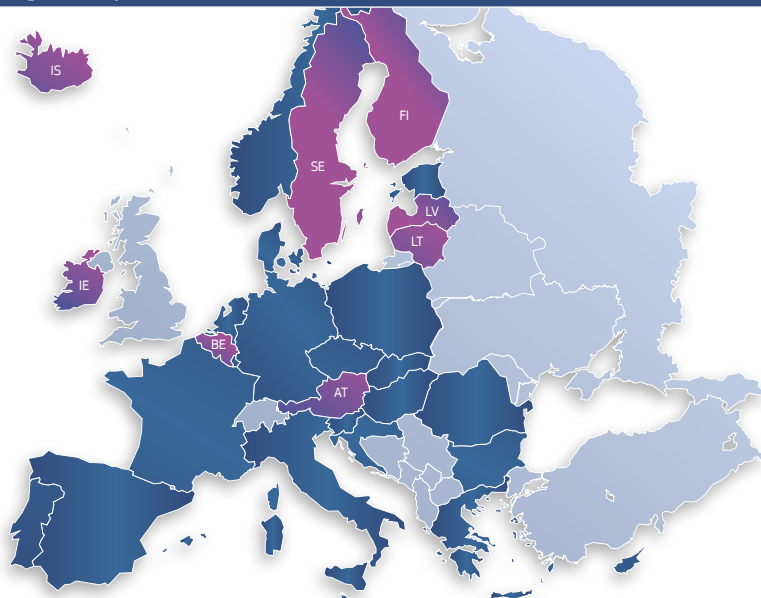
Veikloje daugiausia dėmesio buvo skiriama tiek konkrečių gaminių keliamos rizikos nustatymui, tiek keitimuisi žiniomis ir patirtimi siekiant geriau suprasti padirbtų gaminių keliamą riziką. Be to, projektu taip pat siekta parengti bendrų veiksmų dėl nesaugių padirbtų gaminių optimalaus proceso gaires, kurios būtų skirtos būsimiems bendriems Europos veiksams dėl padirbtų prekių. Mišrioje veikloje daugiausia dėmesio skirta sąsajoms tarp gaminių padirbimo ir jų keliamo pavojaus saugai.

1.2 Dalyvaujančios RPI

Prie šios veiklos buvo pakviestos prisijungti institucijos, atsakingos už gaminių saugos taisyklių vykdymo užtikrinimą,

ir muitinės. Bandomajame pavojingų padirbtų gaminių projekte dalyvavo RPI ir muitinės iš aštuonių skirtingų ES valstybių narių.

ŠALIS	INSTITUCIJA
Airija	Konkurencijos ir vartotojų apsaugos komisija
Austrija	Federalinė finansų ministerija, III/11 skyrius – muitinės tarnyba Federalinė socialinių reikalų, sveikatos, priežiūros ir vartotojų apsaugos ministerija, III/A/2 skyrius – gaminių sauga
Belgija	Federalinės viešosios tarnybos „Ekonomika“ Ekonominės inspekcijos generalinio direktorato Kovos su klastojimu skyrius Federalinė viešoji tarnyba „Finansai“ – Muitinės tarnyba
Islandija	Būsto ir statybos tarnyba Islandijos mokesčių ir muitų tarnyba (Skatturinn)
Latvija	Vartotojų teisių apsaugos centras Latvijos valstybinė pajamų tarnyba – Muitinės valdyba
Lietuva	Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba Lietuvos Respublikos muitinė
Suomija	Suomijos saugos ir cheminių medžiagų agentūra
Švedija	Švedijos nacionalinė elektros saugos valdyba

1.3 Gaminių sritis ir bandymo kriterijai

1.3.1 Gaminių sritis

Veiklos pradžioje buvo pasirinkta gaminių kategorija ir apibrėžta gaminių, kurių pavyzdžiai bus imami, apimtis. Buvo nuspręsta paimti padirbtų dviratininkų, riedlentinių ir riedutininkų šalmų pavyzdžius, kad būtų galima palyginti bandymų rezultatus su tuo pačiu metu vykdytos veiklos, skirtos autentiškiems

dviratininkų, riedlentinių ir riedutininkų šalmams („CASP 2021“ 5-oji su konkrečiais gaminiais susijusi veikla), rezultatais.

1 lentelė - Gaminių sritis

DVIRATININKŲ, RIEDLENTININKŲ IR RIEDUTININKŲ ŠALMAI

Dviratininkų, riedlentinių ir riedutininkų šalmai yra sukurti taip, kad apsaugotų naudotojo galvą nuo smūgio į žemę jam nukritus. Jie turi apvaskalą, pamušalus (minkštesnes pagalvėles viduje) ir laikymo dirželį, pritvirtintą išilgai apatinio žandikaulio.

1.3.2 Bandymo kriterijai

Paimtų padirbtųjų bandymai buvo atliekami pagal tuos pačius kriterijus, kurie buvo parinkti autentiškiems šalmams 5-ojoje su konkrečiais gaminiais susijusioje veikloje, ir toje pačioje laboratorijoje, kuri buvo pasirinkta 5-ojoje su konkrečiais gaminiais susijusioje veikloje paimtiems pavyzdžiams tirti. Bandymų planas buvo parengtas padedant techniniam ekspertui, kuris iš taikomų standartų atrinko svarbiausius punktus (pagal atitinkamos srities gaminių savybes ir pagrindines rizikos sritis, kurias per įvadinį susitikimą ir pirminę apklausą nurodė RPI).

Dviratininkų, riedlentinių ir riedutininkų padirbti šalmai buvo išbandomi pagal **EN 1078:2012 + A1:2021** (atsparumas smūgiams, tvirtumas, efektyvumas, šoninio susidūrimo / sukimosi bandymai). Siekiant užtikrinti, kad bandymų rezultatus būtų galima tiksliai palyginti, tiek 5-ojoje su konkrečiais gaminiais susijusioje veikloje, tiek mišrios veiklos metu išbandytiems šalmams buvo taikomi tie patys bandymų kriterijai.

2. Gaminių atranka ir bandymas

2.1 Gaminių atranka

2.1.1 Iššūkiai

RPI nusprendė rinkti į šios veiklos sritį patenkančių gaminių pavyzdžius per muitines ir dideles tarptautines interneto platformas. Dalyvaujančiose šalyse, kuriose prie šios veiklos prisijungė ir RPI, ir muitinė, šalmų pavyzdžius teoriškai buvo galima paimti importo metu, muitinei atliekant rizikos analizę. Tačiau gaminių atrankos metu RPI susidūrė su keliais iššūkiais.

- 1. Sezoniškumas.** Šiaurės Europos muitinėms atrankos laikotarpiu nepavyko nustatyti jokių įvežamų siuntų. Jos nurodė, kad tai gali būti susiję su gaminių sezoniškumu.
- 2. Padirbtų gaminių atpažinimas.** RPI minėjo, kad joms trūksta reikiamų išteklių ir žinių, kad galėtų patikrinti, ar gaminys yra padirbtas (gaminių pavyzdžių ėmimo tikslais). Šios veiklos tikslais šios žinios buvo gautos tiesiogiai iš teisių

turėtojų, kurie pateikė nuorodas į savo gaminių padirbinius, kad būtų galima juos išbandyti. Be to, bendradarbiaujant su EUIPO ir teisių turėtojais buvo surengti mokymai, kaip atpažinti padirbtus šalmus.

- 3. Kontrolinis pirkimas.** RPI buvo sudėtinga atlikti atranką internetu, nes tik kai kurios iš dalyvaujančių institucijų turėjo kontroliniam pirkimui reikalingų priemonių.
- 4. Pristatymo procesas.** Kai kurios RPI negalėjo įsigyti pavyzdžių, nes internetinės prekyvietės pristato ne į visas dalyvaujančias valstybes nares. Be to, pristatymo procesas nebuvo labai skaidrus, o apskaičiuotas pristatymo laikas nebuvo patikimas.

2.1.2 Gaminių pavyzdžių apžvalga

Nepaisant pirmiau aprašytų sunkumų, RPI paėmė penkių tipų šalmų pavyzdžius.

ŠALIS	RPI	ŠALMAI	
		Paimta pavyzdžių	Išbandyta laboratorijoje
Airija	Konkurencijos ir vartotojų apsaugos komisija	/	/
Austrija	Federalinė socialinių reikalų, sveikatos, priežiūros ir vartotojų apsaugos ministerija, III/A/2 skyrius – gaminių sauga	2	2
Belgija	Federalinės viešosios tarnybos „Ekonomika“ Ekonominės inspekcijos generalinio direktorato Kovos su klastojimu skyrius	/	/
Islandija	Būsto ir statybos tarnyba	/	/
Latvija	Vartotojų teisių apsaugos centras	3	3
Lietuva	Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba	/	/
Suomija	Suomijos saugos ir cheminių medžiagų agentūra	/	/
Švedija	Nacionalinė elektros saugos valdyba	/	/
Iš viso		5	5

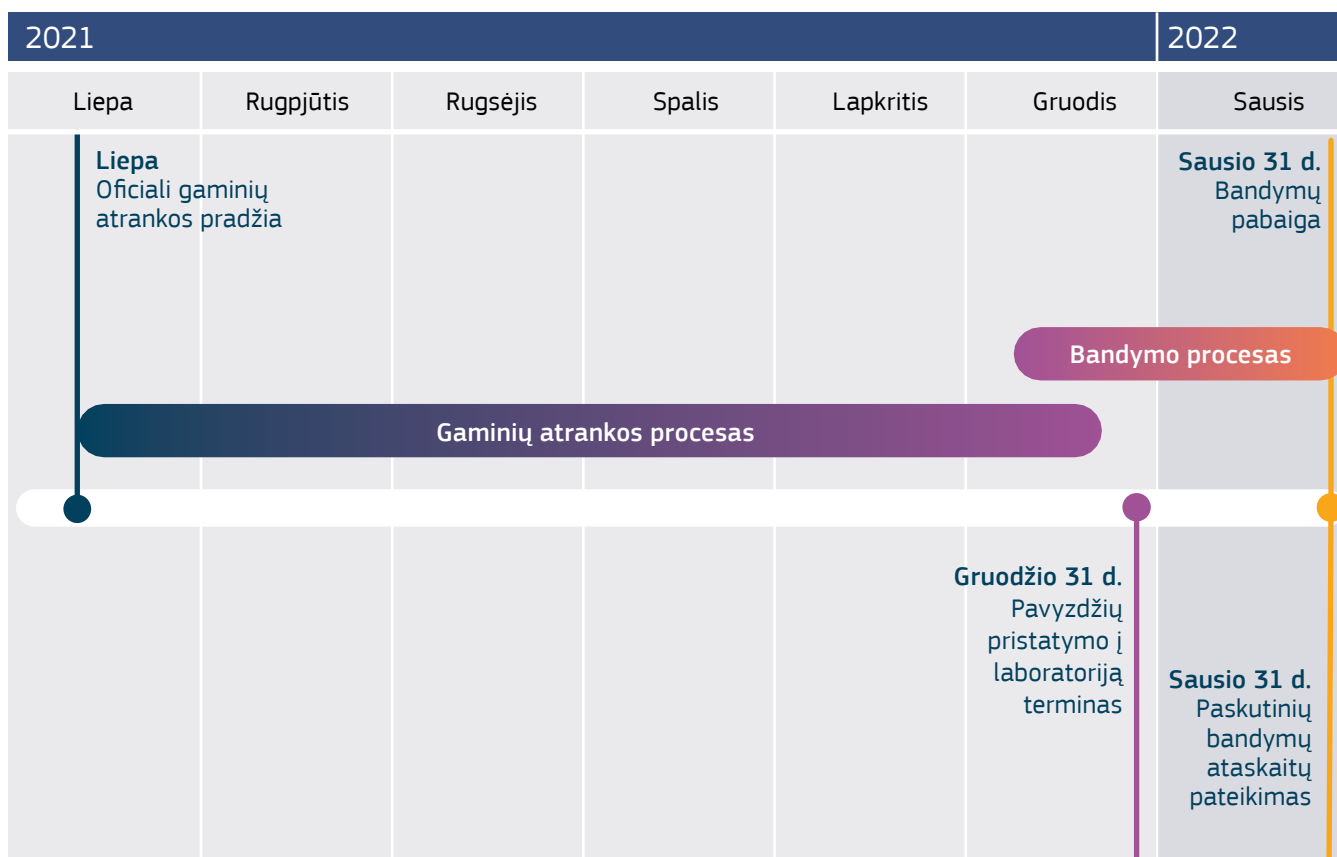
Gaminių atrankos procesas vyko 2021 m. liepos–gruodžio mėn. Pirmuosius keturis mėnesius valstybės narės daugiausia dėmesio skyrė padirbtų šalmų pavyzdžių surinkimui per savo nacionalines muitines. Tačiau per muitines to padaryti nepavyko

(dėl pirmiau aprašytų sunkumų), todėl pradinis gaminių atrankos terminas buvo pratęstas ir spalio mėn. RPI pradėjo užsakinėti šalmus iš didelių tarptautinių interneto platformų.

2.2 Bandymai

Nepriklausomoje laboratorijoje visi pavyzdžiai buvo išbandyti pagal standartą EN 1078:2012 + A1:2021. Rezultatai buvo pristatyti RPI per 2022 m. vasario 3 d. vykusį laboratorijos posėdį.

1 paveikslas. Gaminių atrankos ir bandymo proceso laiko juosta

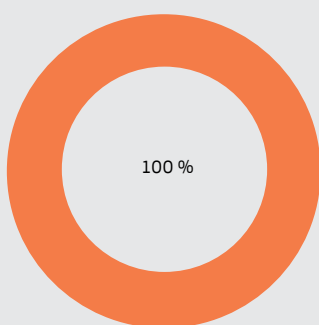
3. Bandymų rezultatai

3.1 Bandymų rezultatų ir pagrindinių išvadų apžvalga

3.1.1 Bendri bandymų rezultatai

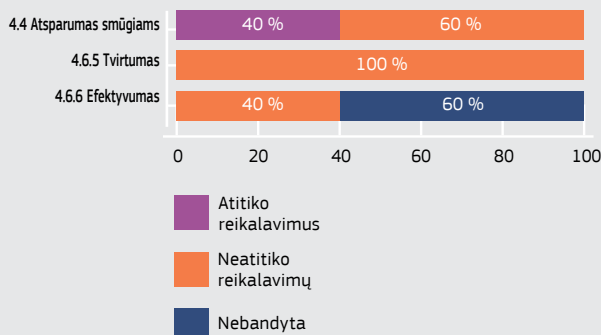
Visi pavyzdžiai neatitiko bent vieno iš bandymo reikalavimų⁴.

Suaugusiesiems skirtų dviratininkų šalms padirbinių bandymų rezultatai (N=5)

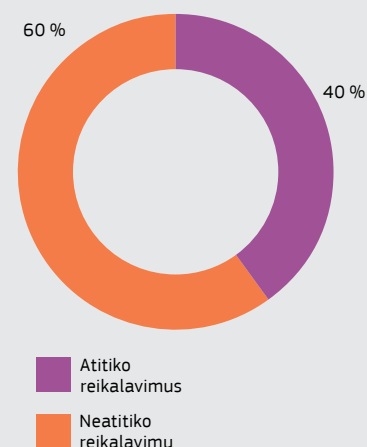
Neatitiko reikalavimų

Suaugusiesiems skirtų dviratininkų šalms padirbiniai. Rezultatai pagal EN 1078:2012+A1:2021 punktus (N=5)

Atitiko reikalavimus
Neatitiko reikalavimų
Nebandyta

Suaugusiesiems skirtų dviratininkų šalms padirbiniai. Šoninio susidūrimo / sukimosi bandymai (N=5)

Atitiko reikalavimus
Neatitiko reikalavimų

3.1.2 Bandymų rezultatai pagal kiekvieną punktą

- **Atsparumas smūgiams.** Patikrinus pagal 4.4 punktą, reikalavimų neatitiko trys iš penkių pavyzdžių⁵.
- **Tvirtumas.** Visi penki pavyzdžiai neatitiko 4.6.5 punkto reikalavimų.
- **Efektyvumas.** Du šalmai neatitiko 4.6.6 punkto reikalavimų. Kitų trijų nebuvo galima išbandyti, nes tam tikri šalmo elementai, pavyzdžiui, smakro dirželio sagtis, sulūžo per ankstesnį bandymą, taip pat nebuvo pakankamai pavyzdžių visiems bandymams atlikti.

3.1.3 Sukimosi bandymai

Trys šalmai neatitiko šoninio susidūrimo / sukimosi bandymų reikalavimų.

3.2 Bandymų rezultatų išvados

Nepaisant mažos imties, bandymų rezultatai rodo 100 proc. neatitinkčių rodiklį. Visi padirbti šalmai neatitiko svarbių EN 1078:2012 + A1:2021 saugos nuostatų – dažnai daugiau nei vieno saugos reikalavimo. Techninis ekspertas ir RPI padarė

išvadą, kad atrinkti padirbti šalmai kelia realią grėsmę vartotojų saugai pavojingose eismo situacijose.

⁴ Palyginimui 39 autentiškų suaugusiesiems skirtų dviratininkų šalms bandymų rezultatai pateikti „CASP 2021“ 5-osios su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos ataskaitoje.

⁵ Buvo nustatytos vertės, kurioms esant įvyriūs padirbti ir autentiški šalmai (atrinkti pagal 5-ąją su konkrečiais gaminiais susijusią veiklą) neatitinka atsparumo smūgiams bandymo reikalavimų. Analizė parodė, kad trijų padirbtų šalms, kurie neatitiko atsparumo smūgiams bandymo reikalavimų, rezultatai buvo dar prastesni nei autentiškų šalms, kurie taip pat neatitiko šio bandymo reikalavimų. Atsižvelgiant į tai, kad padirbtiems gaminiais netaikomi tie patys atitikties atestavimo procesai, kuriuos taiko teisėti importuotojai, dėl didesnio imties dydžio tikriausiai būtų buvęs didesnis bandymų rezultatų kintamumas nei autentiškų gaminių atveju. Palyginus reikalavimų neatitinkančių gaminių neatitiktis (pagal standartą) matyti, kad, nepaisant to, jog tiek autentiški, tiek padirbti gaminiai neišlaikė bandymo, daugumos padirbtų gaminių apsauga nuo smūgio yra gerokai mažesnė nei autentiškų šalms, kuriems nedaug trūko iki standartinio optimalios apsaugos intervalo. Tačiau, atsižvelgiant į nedidelį turimų duomenų skaičių, norint patvirtinti ir apibendrinti šį pastebėjimą, ateityje reiktų ištirti daugiau padirbtų gaminių.

4. Rizikos vertinimas ir priemonės

4.1 Rizikos vertinimo rezultatai

Nepriklausomai nuo to, ar asmeninė apsaugos priemonė yra padirbta, ar ne, pagal Asmeninių apsaugos priemonių reglamentą (toliau – AAP reglamentas)⁶, asmeninė apsaugos priemonė turi atitikti esminius sveikatos ir saugos reikalavimus, išdėstytus reglamento II priede. Vertinant, ar gaminyje kelia pavojų, reikia remtis bendrais ir atkuriamais rizikos vertinimo principais, išdėstytais Sprendimo (ES) 2019/417⁷ nuostatose (toliau – RAPEX gairės). Rizikos vertinimui RPI naudojo EK valdomą Rizikos vertinimo gairių (toliau – RVG)⁸ priemonę.

Per laboratorijos posėdį buvo atliktas išsamus trijų iš penkių padirbtų gaminių pavyzdžių, kurie neatitiko bandymo kriterijų, rizikos vertinimas. Peržiūrėjusios bandymų ataskaitas ir surengusios grupinę diskusiją, dalyvaujančios RPI vienbalsiai nusprendė, kad visi šie reikalavimų neatitinkantys padirbti pavyzdžiai kelia didelį pavojų vartotojų sveikatai ir saugai, todėl turėtų būti pašalinti iš rinkos.

4.2 Taisomosios priemonės, taikomos reikalavimų neatitikusiems pavyzdžiams

Visų trijų pavyzdžių, kurie, kaip nustatyta, kėlė rimtą pavojų vartotojams, atveju internetinė prekyvietė, kurioje gaminyje buvo įsigytas, turėjo pašalinti jį iš savo parduodamų gaminių sąrašo.

Be to, nustačius didelį pavojų, RPI teisiškai privalo informuoti Europos Komisiją ir kitas ES valstybes nares apie priemones uždrausti ar apriboti asmeninių apsaugos priemonių teikimą jų nacionalinei rinkai, pašalinti asmenines apsaugos priemones iš tos rinkos arba jas atšaukti. RAPEX gairėse taip pat

rekomenduojama pranešti apie priemones, kurių imtasi dėl gaminių, keliančių ne tokį didelį pavojų.

Atlikus veiksmus, kuriuos paskatino bendra bandymų kampanija, iki 2022 m. balandžio 1 d. „Saugos vartuose“ buvo pateikti pranešimai dėl vienas gaminyje.

⁶ EUR-Lex - 32016R0425 - LT - EUR-Lex (europa.eu)

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019D0417&from=EN>

⁸ <https://ec.europa.eu/rag/#/screen/home>

5. Išvados ir rekomendacijos

5.1 Išvados

Iš šios veiklos ir bandymų rezultatų galima padaryti keletą išvadų dėl padirbtų gaminių.

PADIRBTŲ PREKIŲ NUSTATYMAS	GAMINIŲ ATRANKA	KONKRETI RIZIKA
<p>Atsižvelgiant į projekto apimtį ir laikotarpį, RPI trūksta išteklių ir žinių padirbtiems šalams atpažinti.</p> <p>Nustatant padirbtas prekes labai svarbu glaudžiai bendradarbiauti su gaminio teisių turėtojais. Apskritai RPI reikia greitų ir patikimų teisių turėtojų atsakymų, kad būtų galima nustatyti, ar gaminio pavyzdys yra padirbinys, ar ne.</p>	<p>Nors tyrimai rodo, kad dauguma padirbtų gaminių į ES rinką patenka konteineriais, padirbti šalmai, kurie vykdant šią veiklą buvo užsakyti didelėse tarptautinėse interneto platformose, į ES pateko mažomis individualiomis siuntomis (t. y. tiesioginiu vartotojų importu).</p> <p>Daugeliui RPI buvo nelengva atrinkti padirbtus gaminius, nes joms trūksta kontrolinio pirkimo priemonių (anoniminių kredito kortelių, netikrų socialinės žiniasklaidos paskyrų, kurias būtų galima naudoti socialinės žiniasklaidos prekyvietėms pasiekti).</p> <p>RPI ir muitinių teisinė kompetencija leidžia gerinti bendradarbiavimą nesaugių padirbinių srityje, todėl į tai reikia atidžiai atsižvelgti planuojant gaminių pavyzdžių rinkimą.</p> <p>Būtų idealu, jei gaminių atranka bandymams būtų įtraukta į oficialiai pradėtą jungtinę muitinių operaciją, kad muitinių rizikos analizė būtų tikslingesnė ir būtų užtikrintas didesnis muitinių dalyvavimas.</p>	<p>Padirbti šalmai dažniau lūžta į gabalus dėl nepakankamo atsparumo smūgiams arba netinkamo dizaino ir (arba) gamybos.</p> <p>Padirbti šalmai dažniau neišlaiko tvirtumo ir efektyvumo bandymų dėl pažeistų apsaugos sistemos sagčių ir smakro dirželių.</p> <p>Dėl šių neatitikčių vartotojai gali patirti rimtų sužalojimų.</p> <p>Padirbtų gaminių kokybės kontrolė nėra vykdoma, todėl įvykus nelaimingam atsitikimui niekas neprisiima atsakomybės.</p>

5.2 Rekomendacijos suinteresuotosiems šalims

Toliau pateikiamos rekomendacijos yra paremtos bandymo proceso ir mišrios veiklos horizontaliojo komponento rezultatais.

Vartotojams

Nepirkti padirbtų gaminių, nes labai tikėtina, kad jie bus prastos kokybės ir todėl gali kelti pavojų saugai.

Neapsigauti – saugumas ir kokybė turi savo kainą.

Ekonominės veiklos vykdytojams

Atsakingas verslas turėtų skirti laiko patikrinti, ar jo tiekiami gaminiai nėra padirbti ir atitinka atitinkamus Europos saugos reikalavimus.

Europos ir nacionalinėms institucijoms

- Vykdamas įsipareigojimą užtikrinti produktų saugą, toliau bendradarbiauti su didelėmis tarptautinėmis platformomis, kurios įsipareigojo laikytis gaminių saugos taisyklių.
- Sudaryti sąlygas veiksmingai bendradarbiauti su kitomis institucijomis, susijusiomis su INT apsauga ir vartotojų saugos užtikrinimu, kad būtų galima vykdyti bendras operacijas.
- Palaikyti glaudžius ryšius su teisių turėtojais, kad būtų galima greitai nustatyti, ar įtartini gaminiai yra autentiški, ar padirbti.
- Rengti ir dalytis informacija bei stiprinti gebėjimus, reikalingus iš įvairių viešų šaltinių gaunamiems duomenims kaupti, analizuoti ir pateikti.
- Reikalingos papildomos gairės, kaip reaguoti nustačius įtariamą padirbtą gaminį. RPI būtų labai naudingos naujos gairės apie tai, kaip reaguoti nustačius įtariamą padirbtą gaminį, daugiausia dėmesio skiriant bendradarbiavimui su kitomis institucijomis ir teisių turėtojais.
- ES vidaus rinka neturi sienų, todėl rinkos priežiūros veikla turi būti vykdoma peržengiant nacionalines ribas. Šioje srityje reikia stiprinti ES masto bendradarbiavimą.

- Trečiųjų šalių internetinės parduotuvės kelia klausimų dėl nacionalinių institucijų kompetencijos, todėl RPI, dalyvaujančios galimai pavojingų padirbtų gaminių atrankos procese, turi būti kompetentingos visose srityse – nuo gaminių atrankos iki pranešimo „Saugos vartų“ sistemoje.
- Su teisių turėtojais bendrauti per EUIPO intelektinės nuosavybės teisių užtikrinimo portalą (IPEP). IPEP taip pat pateikiama informacija (nuotraukos ir aprašymai), kaip atskirti padirbinius nuo tikrų gaminių.
- Bendrų operacijų srityje rinkos priežiūros institucijos turėtų siekti bendradarbiauti su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) ir Europolu – dviem ES institucijomis, kurios kartu su nacionalinėmis muitinėmis ir policijos tarnybomis reguliariai vykdo ES masto operacijas prieš padirbinius ir nekokybiškus gaminius.
- Nepastebėti padirbiniai kelia pavojų vartotojams, todėl RPI turi gebėti juos atpažinti. RPI turi kompetenciją nesaugius padirbinius pašalinti iš rinkos. Todėl siekiant nustatyti nesaugius gaminius labai svarbu RPI mokyti atpažinti padirbinius.

1. Kas yra CASP?

Koordinuotos gaminių saugos veiklos (toliau – CASP) sudaro sąlygas visoms ES ir (arba) EEE šalių rinkos priežiūros institucijoms (toliau – RPI) bendradarbiauti ir didinti bendrajai rinkai teikiamų gaminių saugą.

Vykdamas **su konkrečiais gaminiais susijusią veiklą** tikrinami įvairūs gaminiai, kurie gali kelti pavojų vartotojams. Gaminius atrenka ir jų pavyzdžius paima dalyvaujančios RPI. Jie tikrinami pagal bendrai sutartą bandymų planą.

Horizontalioji veikla (toliau – HV) sudaro sąlygas RPI keistis idėjomis ir geriausia praktika. Vadovaujant techniniam ekspertui, kuriami bendri rinkos priežiūros metodai, procedūros ir praktinės priemonės.

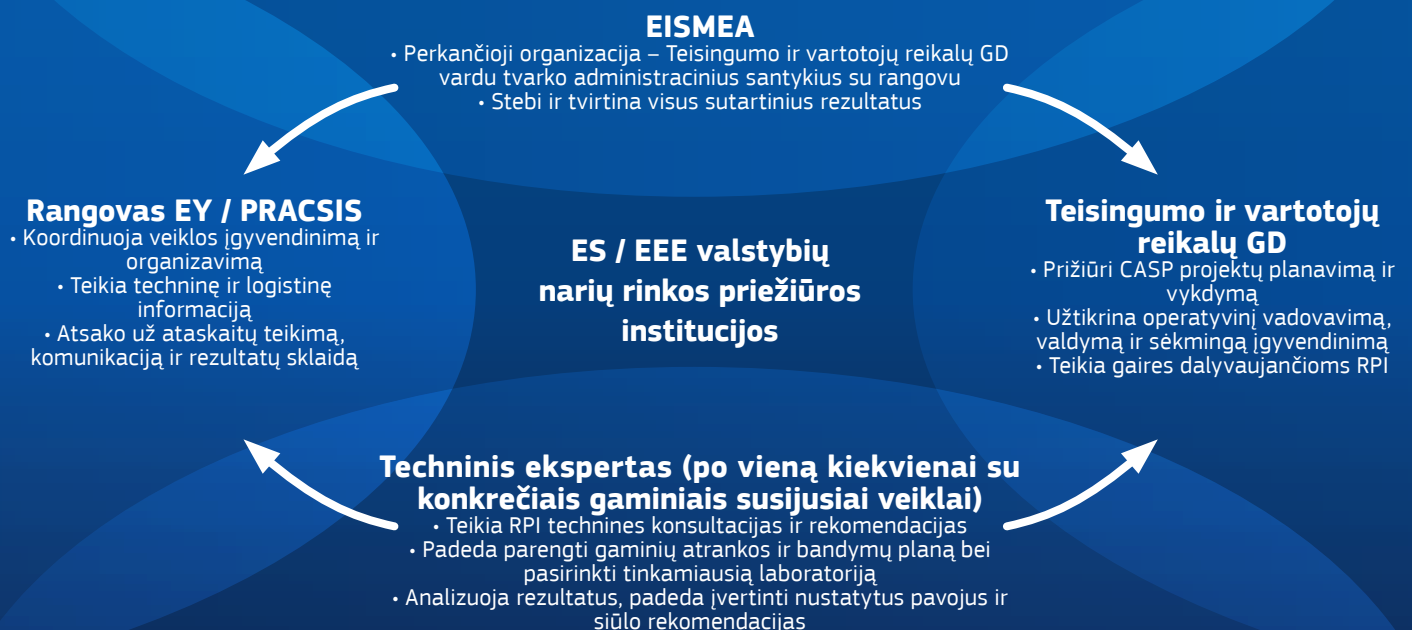
Mišri veikla palengvina horizontalias diskusijas ir apima bandymų kampanijas. Rezultatai naudojami bendriems metodams ir metodikoms kurti.

Projektą „CASP 2021“ sudaro penkios su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos, trys HV ir viena mišri veikla. Jas per Teisingumo ir vartotojų reikalų GD organizuotas konsultacijas iš anksto atrinko dalyvaujančios RPI.

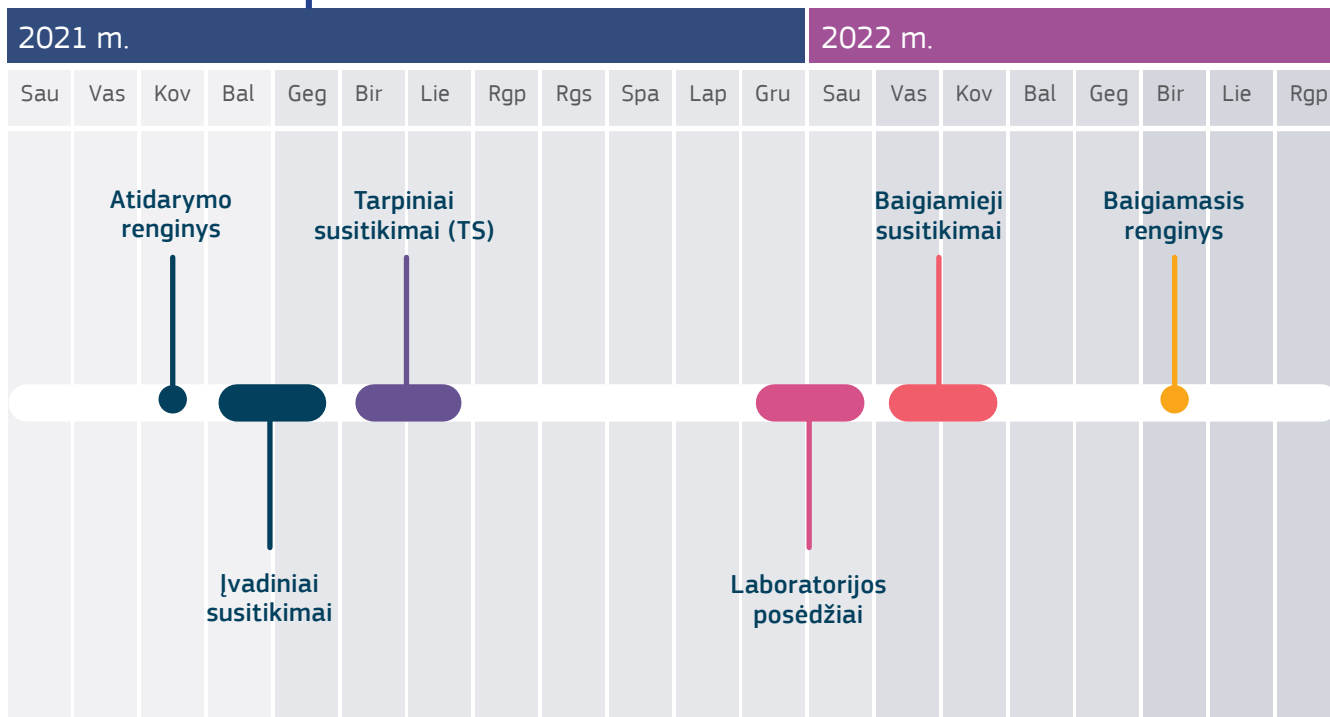
Su konkrečiais gaminiais susijusi veikla

Vaidmenys ir atsakomybė

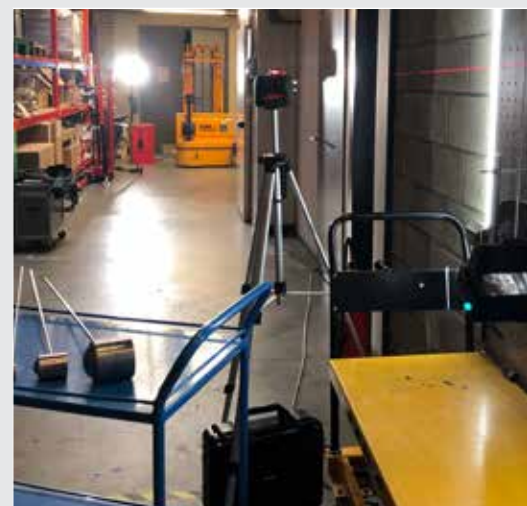

2. Su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos darbo planas

Nuolatinė vidinė komunikacija per platformą „Wiki Confluence“

PRADŽIA	GAMINIŲ ATRANKA IR BANDYMAS	ATASKAITŲ TEIKIMAS	IŠORINĖ KOMUNIKACIJA
Dokumentų tyrimas	Laboratorijos atrankos konkursas	Rizikos vertinimas	Komunikacijos priemonių rinkinio kūrimas
Aprėpties apklausos	Laboratorijos atranka ir sutarties sudarymas	RPI priimtų priemonių suderinimas	Komunikacinių pranešimų kūrimas
Bandymų ir gaminių atrankos plano projektas	Gaminių atranka ir transportavimas	Galutinių ataskaitų projektų rengimas	Komunikacijos kampanijos pradžia
Laboratorių nustatymas	Bandymo procesas ir bandymų ataskaitos	Gaminių pavyzdžių šalinimas arba gražinimas RPI	Poveikio vertinimas

3. Su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos priemonės ir procesai

EUROPOS KOMISIJA

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
Email: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Europos Komisija neatsako už bet kokius su pakartotiniu naudojimu susijusius padarinius.

© Europos Sąjunga, 2022

Pakartotinio Europos Komisijos dokumentų naudojimo politika įgyvendinama pagal 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimą 2011/833/ES dėl pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39).
Jeigu nenurodyta kitaip, šį dokumentą leidžiama pakartotinai naudoti pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) licenciją (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jeigu tinkamai nurodoma autorystė ir visi pakeitimai.

Norint naudoti ar atgaminti elementus, kurių autorių teisės nepriklauso Europos Sąjungai, gali reikėti gauti atitinkamų teisių turetojų leidimą.

Informacijos apie Europos Sąjungą visomis oficialiosiomis ES kalbomis galima rasti svetainėje Europa:
https://europa.eu/european-union/index_lt

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2022

PDF ISBN 978-92-76-51801-3 doi: 10.2838/685402 D5-09-22-157-LT-N